

Film pt. „Zimowa troska – mniej znana strona łowiectwa” jako środek przekazu propagujący wiedzę i kształtujący postawy społeczne

Magdalena Hędrzak, Magdalena Frączek, Paweł Brzuski

We współczesnym świecie media odgrywają znaczącą rolę w kształtowaniu postaw społecznych w zakresie wielu dziedzin. Tematyka łowiecka prezentowana jest w sposób skrajny. Myśliwi przedstawiani są jako bezwzględni mordercy zwierząt łownych i domowych drapieżników lub jako zreszenie osób, których jednym z głównych celów jest krzewienie tradycji i kultury łowieckiej. Wśród osób niezwiązanych z łowiectwem, postać myśliwego wciąż budzi kontrowersje. Niewielu ludzi zdaje sobie sprawę, że skutki przekształceń środowiska są tak duże, iż obecnie łowiectwo jest koniecznością i sposobem ochrony niektórych gatunków zwierząt, przy założeniu, że prowadzone jest racjonalnie i z troską o zwierzyinę. Przykładem mogą być działania na rzecz przywrócenia do łowisk i poprawy warunków bytowania tych gatunków, których liczebność od kilku lat maleje, np. kuropatwy *P. perdix* czy zająca *L. europaeus*.

Jednym z powszechnie stosowanych środków przekazu jest film. Pracownicy Zespołu Metod i Organizacji Hodowli Zwierząt Gospodarskich i Wolno Żyjących Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie, we współpracy z myśliwymi Koła Łowieckiego „Knieja” w Krakowie, w 2011 r. zrealizowali film pt. „Zimowa troska – mniej znana strona łowiectwa”. Materiał zdjęciowy powstał na terenie gospodarowania koła łowieckiego, które w roku 2011 zajęło II miejsce w konkursie na najlepiej zagospodarowany obwód łowiecki w Polsce. Film może pełnić funkcję edukacyjną dla szerokiego grona odbiorców. Dla wszystkich zainteresowanych łowiectwem stanowi zbiór praktycznych wskazówek jak zwiększyć efektywność działań łowieckich poprzez właściwe zagospodarowanie łowisk, a dla osób niezwiązanych z łowiectwem jest dowodem na to, że myśliwi oprócz realizowania odstrzału poświęcają mnóstwo czasu na cichą, konsekwentną, mało spektakularną pracę.

Film opowiada o trudnych warunkach bytowania zwierzyzny w okresie zimy, szczególnie w ubogich łowiskach, na terenach rolniczych, pozbawionych warunków osłonowych. Na tym tle zaprezentowane są działania myśliwych, którzy ograniczają negatywne, często tragiczne skutki zimy. Polegają one głównie na właściwym zagospodarowaniu łowiska w okresie poprzedzającym zimę oraz dokarmianiu zwierząt w najtrudniejszym okresie roku. Prawidłowe prowadzenie takich działań wymaga wiedzy, doświadczenia, czasu oraz własnych środków.

W filmie został poruszony również temat drapieżnictwa psów pozostawianych bez dozoru, w niewielkim stopniu nagłaśniany przez media. Poziom świadomości społeczeństwa na ten temat jest stosunkowo niski, a decyzje związane z legalizacją odstrzału psów, postrzeganych jako zwierzęta emocjonalnie związane z człowiekiem, wielu osobom wydają się niesprawiedliwe i pozbawione podstaw. Na realnym przykładzie, w filmie zaprezentowane są skutki aktywności psów w łowisku. W tym względzie jego edukacyjna wartość jest bardzo istotna.

Ważny aspekt poruszony w filmie, to pozytywne efekty integracji różnych środowisk na poziomie lokalnym. Organizowanie wspólnych spotkań inicjowanych przez członków koła łowieckiego ułatwia współegzystencję z lokalną społecznością, powoduje wzrost poziomu

odpowiedzialności wśród mieszkańców wsi za miejscowe zasoby przyrody, a także ułatwia współpracę z służbami leśnymi i samorządami lokalnymi. Dobrą okazją do takich spotkań jest np. msza święta w dniu Świętego Huberta wraz z festynem organizowanym przez myśliwych dla mieszkańców okolicznych wsi.

Oprócz niewątpliwych wartości edukacyjnych należy podkreślić nostalgiczny, nieco melancholijny charakter filmu, w którym zima zaprezentowana jest nie tylko jako mroźna i groźna, ale także jako piękna i poetycka pora roku. Komentarz „Coraz większej liczbie ludzi nie wystarcza już tylko wirtualna, telewizyjna obecność zwierząt, ale chcą, by one realnie towarzyszyły ich życiu” dodatkowo zachęca do aktywnego wypoczynku w terenie, nawet podczas trudnych warunków zimowych.

Summary: “**Winter care – less known sight of hunting**” film as a medium of propagating knowledge and shaping social attitudes. The film „Winter care – less known sight of hunting” shows a few important and controversial subjects related to hunting. The film tells about actions which hunters take to decrease negative results of winter for wild animals. It shows also problem of free ranging dogs predatory, and positive effects of integration between different social groups on local level for game management. It can be a good educational material for people related and not related to hunting subject.

Keywords: film, hunting, game management, free ranging dogs, game feeding, winter, integration, education

Magdalena Hędrzak¹, Magdalena Frączek², Paweł Brzuski¹

¹Zespół Metod i Organizacji Hodowli Zwierząt Gospodarskich i Wolno Żyjących, KHB, Wydział Hodowli i Biologii Zwierząt, UR w Krakowie,

²Instytut Bioróżnorodności Leśnej, Wydział Leśny, Uniwersytet Rolniczy w Krakowie rzhedrza@cyf-kr.edu.pl, rlfracze@cyf-kr.edu.pl